

Įvertink savo žinias apie antibiotikų vartojimą

1. Antibiotikai negydo peršalimo ir gripo:

- A. teisingai: peršalimą ir gripą sukelia virusai, kurių antibiotikai tiesiog neveikia;
- B. iš dalies teisingai: antibiotikai kai kada veikia virusus;
- C. neteisingai: antibiotikai veikia visus mikroorganizmus.

2. Kai peršalu ar susergu gripu – turėčiau pasikonsultuoti su gydytoju dėl antibiotikų skyrimo:

- A. teisingai: turėčiau pasikonsultuoti su gydytoju dėl juntamų ligos simptomų;
- B. iš dalies teisingai: jei atsiranda sunkus kosulys ar dusulys, turėčiau nedelsiant pasikonsultuoti su gydytoju, o jei kosulys nėra stiprus – užtektų pasikonsultuoti su vaistininku, kaip išgydyti esamus simptomus;
- C. neteisingai: pirmiausia turėčiau pasikonsultuoti su vaistininku.

3. Antibiotikų vartojimas tuomet kai jų nereikia arba vartojant profilaktiškai apsaugoti nuo virusinių infekcijų – gali sukelti bakterijų atsparumą antibiotikams:

- A. teisingai: antibiotikų vartojimas profilaktiškai arba tuomet, kai jų nereikia – gali sukelti bakterijų atsparumą antibiotikams;
- B. iš dalies teisingai: bakterijų atsparumas antibiotikams yra tik vyresnių žmonių problema;
- C. neteisingai: antibiotikų vartojimas profilaktiškai gali apsaugoti nuo peršalimo ar gripo sukeltamų simptomų.

4. Mano gydytojas skyrė trumpą antibiotikų kursą, nors man atrodo, kad turėčiau juos vartoti ilgiau, ar aš turėčiau...

- A. vartoti kitiems skirtus antibiotikus, kurie liko nuo praėjusio gydymo;
- B. vartoti antibiotikų kas antra dieną – tuomet jų užteks ilgesniam laikui;
- C. vartoti antibiotikų tiek laiko, kiek paskyrė gydytojas – kitu atveju jie gali nepadėti pilnai pasveikti.

5. Bakterijų atsparumas antibiotikams yra rimta problema, nes...

- A. antibiotikai nebeveiks atsparių antibiotikams bakterijų;
- B. be antibiotikų kai kurios bakterinės infekcijos gali tapti itin pavojingos ir gydymui;
- C. neteisingas antibiotikų vartojimas sukelia vis didesnę bakterijų atsparumo antibiotikams augimą;
- D. augantis bakterijų atsparumas antibiotikams turi įtakos tiek žmonių, tiek gyvūnų sveikatai;
- E. visi atsakymai teisingi.

Faktai

1. Antibiotikai negydo peršalimo ir gripo.

- A. **Teisingai.** Daugumą peršalimo, gripo ar kosulio simptomų sukelia virusai, kurių antibiotikai tiesiog neveikia. Antibiotikai nepadaeda pasveikti nuo virusų sukeltų infekcijų, kaip peršalimas ar gripas. Daugeliu atveju gerklės skausmą taip pat sukelia virusai. Antibiotikai veikia tik bakterijų sukeltas infekcijas. Net ir nesunkių, bakterijų sukeltų, infekcijų atvejais antibiotikai nereikalingai – organizmas pats sugeba kovoti su bakterijomis.

2. Kai peršalu ar susergu gripu – turėčiau pasikonsultuoti su gydytoju dėl antibiotikų skyrimo:

- B. Iš dalies teisingai. jei atsiranda sunkus kosulys ar dusulys, turėčiau nedelsiant pasikonsultuoti su gydytoju, o jei kosulys nėra stiprus – užtektų pasikonsultuoti su vaistininku, kaip išgydyti esamus simptomus. Vaistininkas gali patarti kaip sumažinti tam tikrus simptomus (galvos, gerklės skausmą ir pan.). tačiau būklei negerėjant (stiprėjant kosuliui, atsiradus dusuliui, stiprėjant skausmui – būtina pasikonsultuoti su gydytoju dėl tinkamo gydymo paskyrimo.

3. Antibiotikų vartojimas tuomet kai jų nereikia arba vartojant profilaktiškai apsaugoti nuo virusinių infekcijų – gali sukelti bakterijų atsparumą antibiotikams:

- A. **Teisingai.** antibiotikų vartojimas profilaktiškai arba tuomet, kai jų nereikia – gali sukelti bakterijų atsparumą antibiotikams. Bakterijos yra gyvi organizmai ir gali adaptuotis prie antibiotikų poveikio sukurdamos sau apsauginius mechanizmus prieš antibiotikus. Taip jos tampa antibiotikams atspariomis bakterijomis, tuomet antibiotikai nebepadės, kai jų tikrai reikės. Neteisingas ir gausus antibiotikų vartojimas sukelia bakterijų atsparumą minėtiems vaistams.

4. Mano gydytojas skyrė trumpą antibiotikų kursą, nors man atrodo, kad turėčiau juos vartoti ilgiau, ar aš turėčiau...

- C. **Vartoti antibiotikų tiek laiko, kiek paskyrė gydytojas – kitu atveju jie gali nepadėti pilnai pasveikti.** Jei gydytojas skyrė antibiotikų – svarbu juos vartoti teisingai, t.y. tiek dienų, kiek skyrė gydytojas, negalima mažinti ar didinti paskirtų vaistų dozės. Taip pat negalima dalintis antibiotikais su kitais šeimos nariais ar draugais, nevartoti kitiems skirtų antibiotikų, nes net ir panašūs infekcijų simptomai gali būti gydomi skirtingais vaistais, o taip pat ir antibiotikais.

5. Bakterijų atsparumas antibiotikams yra rimta problema, nes...

- A. antibiotikai neveiks atsparių antibiotikams bakterijų;
- B. be antibiotikų kai kurios bakterinės infekcijos gali tapti itin pavojingos ir gydymui ;
- C. neteisingas antibiotikų vartojimas sukelia vis didesnę bakterijų atsparumo antibiotikams augimą;
- D. augantis bakterijų atsparumas antibiotikams turi įtakos tiek žmonių, tiek gyvūnų sveikatai ;
- E. **visi atsakymai teisingi:** augantis bakterijų atsparumas antibiotikams – viena iš didžiausių grėsmių visuomenės sveikatai. Bakterijų sukeltos infekcijos, kurios anksčiau buvo gydomos antibiotikais – tampa pavojingos gyvybei, spartaus bakterijų atsparumo vystymosi ir plitimo problemos nebepajėgiama išspręsti kuriant naujus antibiotikus! Naujausi mokslo tyrimų duomenys rodo, kad Europos šalyse daugėja antibiotikams atspariomis bakterijomis užsikrėtusių gyventojų, o tai gali būti viena iš nesėkmingo gydymo, didesnio sergamumo ir mirčių priežasčių.

**Daugiau informacijos apie antibiotikus
ir antimikrobinį atsparumą galite rasti:
www.hi.lt/antibiotikai**

